

В. А. КУНАХ

**КІЛЬКА СЛІВ З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ —
100-РІЧЧЯ ВІД ЧАСУ ЗАСНУВАННЯ**

Інститут молекулярної біології і генетики НАН України
вул. Академіка Заболотного, 150, Київ, 03143, Україна
kunakh@imbg.org.ua

Дорогі друзі, шановні колеги!

Серед значної кількості ювілеїв і визначних дат, якими багатий в Україні 2018 рік, яскраво вирізняється 100-річний ювілей гордості нашої Держави — Національної академії наук України (НАНУ). Це свято відзначатиметься на державному рівні і зараз йде активна підготовка до нього, яка розпочалася низкою різних заходів — підготовкою і проведенням наукових конференцій і круглих столів, публікацією спеціалізованих наукових і просвітницьких, а також інформаційних та науково-популярних видань тощо.

Українське товариство генетиків і селекціонерів ім. М. І. Вавилова (УТГІС) не лишається осторонь цього процесу. Цим числом журналу «Вісник Українського товариства генетиків і селекціонерів» розпочинається низка заходів, присвячених славному ювілеєві НАНУ, які будуть проведені УТГІС. Заплановано публікацію двох номерів нашого журналу, а також двох чергових томів збірника наукових праць «Фактори експериментальної еволюції організмів», том 22 і том 23, присвячених цій даті. У чотирьох книгах цих двох видань буде опубліковано майже 200 наукових статей, поданих до друку не лише вченими з різних наукових центрів і університетів України, а й із-за кордону — Азербайджану, Білорусі, Росії тощо. У надісланих до друку статтях проаналізовано досягнення, проблеми і перспективи у галузі сучасних напрямів генетики, селекції, еволюції, біотехнології. Окрім того, у моїй вступній статті до 22-го тому збірника «Фактори...» розглянуто деякі моменти з історії започаткування і розвитку генетичних та генетико-селекційних досліджень в Україні у зв'язку із 100-річчям від часу заснування НАНУ. Думаю, що ці статті засвідчать істотний внесок українських учених у подальший розвиток біологічної науки у світі.

Ще одним великим науковим заходом, присвяченим сторіччю НАНУ, буде XIII Міжнародна конференція «Фактори експериментальної еволюції організмів». Цю конференцію заплановано провести 17–21 вересня 2018 р. в м. Яремче на базі виробничо-навчально-рекреаційної бази «Арніка» Івано-Франківського національного медичного університету, що знаходиться в Українських Карпатах. Співорганізаторами конференції є УТГІС, Івано-Франківський медичний університет та Інститут молекулярної біології і генетики НАН України. Для участі в роботі конференції уже подали заявки близько 100 учених з п'яти країн.

Програма конференції є досить широкою.

Зокрема, заплановано наступні наукові напрями роботи конференції: 1. еволюція геномів у природі та експерименті; 2. загальна та популяційна генетика; 3. молекулярна генетика та геноміка; 4. прикладна генетика і селекція; 5. генетика людини та медична генетика; 6. аналіз та оцінка генетичних ресурсів; 7. молекулярні та клітинні біотехнології; 8. екогенетика; 9. біоінформатика та комп'ютерна біологія; 10. історія біології, питання викладання генетики, селекції та еволюційної теорії. Ці напрями згруповано у вигляді семи секцій і чотирьох пленарних засідань. Детально особливості порядку проведення цієї конференції наведено в інформаційному листі, розміщеному на сайті УТГіС та в цьому числі нашого журналу «Вісник Укр. тов-ва генетиків і селекціонерів», 2018, т. 16, № 1.

Хочу звернути увагу ще на одну важливу і приємну для нас подію. На Загальних зборах НАНУ, що відбулися 26 квітня 2018 р., найвищу нагороду НАНУ за наукові досягнення — Золоту медаль НАН України імені В. І. Вернадського вручено академікові НАН України В. В. Моргуну та професорові Юрію Федаку (G. Fedak, Canada) — з формулюванням «за видатні досягнення у галузі генетики та селекції сільськогосподарських рослин».

В історії НАНУ це лише третя Золота медаль імені В. І. Вернадського за біологічні дослідження і знаменно, що в рік 100-річного ювілею НАНУ цю медаль присуджено саме членам УТГіС і саме за видатні результати в галузі генетики і селекції.

100-річний ювілей НАНУ ми відзначаємо у непрості для України часи. Ці часи є надзвичайно складними як для держави у цілому, так і для науки зокрема. Розпочалася робота з перебудови організації і фінансування наукових досліджень, а також підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. Готується до прийняття й імплементації низка документів з оптимізації і змін в організації наукового процесу і в системі НАНУ. Тому наше завдання, завдання українських учених, не допустити профанації цих процесів, ознаки чого вже подеколи проявляються, брати активну участь у підготовці й обговоренні заходів, спрямованих на реформування організації науки і вищої освіти в Україні. Закликаю всіх членів Товариства ще активніше працювати, займати активну громадянську позицію, залучати до роботи в Товаристві нових членів, особливо наукову молодь. Хай усім нам щастить на обраному шляху наукової, науково-педагогічної і науково-практичної діяльності на благо нашої Батьківщини — незалежної України!